

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2015-4-69
Karar Sayısı : **16-16/269-120**
Karar Tarihi : 11.05.2016

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Ömer TORLAK
Üyeler : Arslan NARİN, Fevzi ÖZKAN, Dr. Metin ARSLAN
Doç. Dr. Tahir SARAÇ, Adem BİRCAN

B. RAPORTÖRLER : Esin AYGÜN, Abdurrahman TEPELİ

C. BİLDİRİMDE

BULUNAN : Aksigorta A.Ş.
Temsilcisi: Av. Merter ÖZAY
Barbaros Mah. Ak Zambak Sok. Uphill Towers A1A Blok D:117
Batı Ataşehir/İstanbul

- (1) **D. DOSYA KONUSU: Aksigorta A.Ş. ile Acıbadem Sağlık ve Hayat Sigorta A.Ş. arasında 09.12.2015 tarihinde imzalanan Çerçeve Sözleşmesi ve eklerine menfi tespit belgesi verilmesi veya muafiyet tanınması talebi.**
- (2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 17.12.2015 tarihinde giren başvuru üzerine düzenlenen 04.05.2016 tarih ve 2015-4-69/MM sayılı Muafiyet/Menfi Tespit Ön İnceleme raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.

F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ: İlgili raporda;

- Çerçeve Sözleşmesi ve ek sözleşmelere 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un (4054 sayılı Kanun) 8. maddesi çerçevesinde menfi tespit belgesi verilemeyeceği,
- Çerçeve Sözleşmesi ve ek sözleşmelerin 2008/3 sayılı Sigorta Sektörüne İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği (2008/3 sayılı Tebliğ) kapsamında grup muafiyetinden yararlanamayacağı,
- Çerçeve Sözleşmesi ve ek sözleşmelere, 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinde belirtilen şartların tamamı sağlandığından bireysel muafiyet tanınabileceği

ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

G.1. Taraflar

G.1.1. Aksigorta A.Ş. (AKSİGORTA)

- (3) AKSİGORTA Türkiye'de ve yurtdışında her nevi sigorta ve reasürans muameleleri yapmak üzere kurulmuş bir şirkettir. AKSİGORTA tarafından müşterilere sunulan hizmetlerin (.....) oluşmakta olup farklı alanlarda hizmet verilmektedir.

16-16/269-120

G.1.2. Acıbadem Sağlık ve Hayat Sigorta A.Ş. (ACIBADEM)

- (4) ACIBADEM Türkiye’de ve yurt dışında can sigortaları kapsamında her türlü sigorta faaliyetleri yürütmek ve özellikle ferdi hayat, grup hayat, ferdi kaza ve hastalık sigortaları ile koasürans, reasürans ve retrosesyon işlemleri yapmak üzere kurulmuştur.

G.2. İlgili Pazar

G.2.1. İlgili Ürün Pazarı

- (5) Genel olarak sigorta hizmetleri;
- Hayat Sigortası (Güvence ürünleri, tasarruf ürünleri, bireysel emeklilik),
 - Hayat Dışı Sigorta (Kaza, hastalık/sağlık, kara araçları, hava araçları, su araçları, nakliyat ve ulaşım, yangın ve doğal afetler, genel zarar, trafik sigortası, hukuksal koruma, kara araçları sorumluluk, hava araçları sorumluluk, genel sorumluluk, raylı araçlar, su araçları sorumluluk, kredi, emniyet suiistimal, finansal zarar, destek)
- başlıkları altında sınıflandırılmaktadır¹.
- (6) Yukarıda yer verilen sınıflandırmalardan da anlaşıldığı üzere, sigorta hizmetlerinin, hayat sigortası ve hayat dışı sigorta başlıkları altında çok sayıda alt branşa ayrılabilmesi mümkündür. Dosya mevcudu bilgiler çerçevesinde, ilgili ürün pazarı “sağlık sigortası hizmetleri” olarak belirlenmiştir.

G.2.2. İlgili Coğrafi Pazar

- (7) Tarafların sunduğu ürünler Türkiye genelinde satılmakta ve ülkemizdeki tüm sağlık kuruluşlarında -poliçede teminat olması kaydıyla- kullanılabilir. Bu çerçevede ilgili coğrafi pazar “Türkiye” olarak tespit edilmiştir.

G.3. Bildirime Konu İşlem

- (8) Bildirimde AKSİGORTA ve ACIBADEM arasında planlanan işbirliğinin koasürans, reasürans ve operasyonel hizmetlerin verilmesini kapsayan bir model olduğu ifade edilmiştir. Taraflar, AKSİGORTA'nın mevcut durumda var olan sağlık ürünleri ile ilgili olarak ACIBADEM'in operasyonel konularda hizmet vermesi ve AKSİGORTA markasıyla satışa sunulacak yeni bir ürünün ortaklaşa geliştirilerek tüketiciye ulaştırılması konusunda anlaşmışlardır. ACIBADEM, AKSİGORTA tarafından satışa sunulacak olan sağlık sigortası ürününün oluşturulması konusunda hizmet verecektir. Bu ilişki çerçevesinde AKSİGORTA'ya ait sağlık sigortası ürünlerinde ACIBADEM koasürör ve reasürör sıfatlarını haiz olacaktır.

¹ Konuya ilişkin ayrıntılı analiz Kurulumuzun 26.06.2013 tarih ve 13-40/520-229 sayılı kararında yapılmıştır.

G.3.1. Koasürans

- (9) Bildirimde; AKSİGORTA ile ACIBADEM arasında akdedilen Çerçeve Sözleşmesi'nin bir parçası olan Sağlık Kapalı Koasürans Sözleşmesi (Koasürans Sözleşmesi) ile taraflar arasında 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 1466. maddesi çerçevesinde koasürans ilişkisi kurulduğu belirtilerek, koasüranslarda riskin, değişik sigorta şirketleri arasında paylaşıldığı ve her işletmenin riskin sadece bir bölümünü üstlendiği ifade edilmiştir. Bu kapsamda sigorta şirketlerinden her birinin sorumluluğu payı kadar olup, tahsil edilecek primler ve ödenecek hasarlar bu paylarla orantılı olarak bölüşülecektir. Başvuruya konu ticari ilişkide de koasürans ilişkisi kurulmuş olup her iki sigorta şirketi aynı rizikoyu ortaklaşa sigortalamaya karar vermişlerdir. Kapalı koasürans sözleşmesi kapsamında AKSİGORTA'nın jeran², ACIBADEM'in ise koasürör sıfatı ile iş birliğine devam edeceği bildirilmiştir. Sözleşme'nin akdedildiği tarihte var olan ve akdedildikten sonra satışa sunulacak olan yeni AKSİGORTA ürünü üzerindeki koasürans iştirak oranları (.....) ACIBADEM, (.....) AKSİGORTA şeklinde olacaktır.

G.3.2. Reasürans

- (10) AKSİGORTA ile ACIBADEM arasında akdedilen Çerçeve Sözleşmesi'nin eki olan Sağlık Kotpar Reasürans Sözleşmesi (Reasürans Sözleşmesi) ile taraflar arasında Türk Ticaret Kanunu'nun 1403. maddesi çerçevesinde reasürans³ ilişkisi kurulmuştur. Ayrıca taraflar, sigorta şirketlerinin, bazı mali kriterler çerçevesinde branşlar bazında hesapladıkları saklama payı ile sigorta bedelinin ne kadarının kendi üzerlerinde kalacağını belirledikten sonra bu pay dışında kalan kısmı, "trete" adı verilen anlaşmalarla reasürans şirketlerine devrettiklerini belirterek, ACIBADEM'in "reasürör" sıfatıyla AKSİGORTA'nın mevcut portföyünde bulunan yenilenecek sigorta poliçeleri ile yeni yapılacak sigorta poliçelerini reasüre etmesi konusunda anlaşmışlardır. Söz konusu reasürans ise, sözleşme kapsamındaki işlerin, trete ve eklerinde belirtilen şekilde prim esasına göre reasüre edilmesi şeklinde gerçekleşecektir. Ayrıca Reasürans Sözleşmesi, anlaşma kapsamında devredilen poliçeler için vade sonuna kadar reasürörün sorumluluğunun devam etmesini öngören 'run-off' sisteminde çalışacaktır⁴.
- (11) Söz konusu ilişkide; riskin aktarıldığı şirket (reasürör) ACIBADEM, riski devreden şirket (sedan) AKSİGORTA'dır. Reasürör olarak ACIBADEM'in her bir sigortalı için hissesi (.....), sedan olarak AKSİGORTA'nın her bir sigortalı için saklama payı (.....) olarak belirlenmiştir. Koasürans Sözleşmesi sonrasında reasürör olan ACIBADEM'in sigortalı başına hissesi (.....) olacaktır. Reasürans komisyonu olarak, reasürör konumundaki ACIBADEM'e devredilen primler üzerinden Sağlık Kotpar Reasürans Anlaşması'nda yer alan bedel ödenecektir.

² Koasürans işleminde poliçeyi düzenleyen, primlerin tahsilatını takip eden, primleri her ortak sigorta şirketine katılımı oranında dağıtan, riziko gerçekleştiğinde her katılımcı şirketin tazminata rizikoyu üstlenmesi oranında katılmasını sağlayan şirkete denir.

³ Bildirimde sigortanın sigortası veya mükerrer sigorta olarak tanımlanan reasürans, sigortacının riskin tamamını kendi üzerinde tutmayarak, bir kısmını bir başka sigorta şirketine aktarması işlemi olarak tanımlanmıştır.

⁴ Poliçede daha uzun süreli taahhütler verilmiş olmasına bakılmaksızın, ilgili poliçenin yıllık vadesi sonuna kadar reasürans hizmeti verilmesini ifade etmektedir.

16-16/269-120

- (12) Ayrıca Reasürans anlaşması çerçevesinde poliçe üretimleri ve risk kabulleri, reasürörün mülkiyetinde olan ve gizli bilgi niteliğinde bulunan mevcut sistem altyapısı kullanılarak poliçe üretimleri sistemi üzerinden sedan tarafından gerçekleştirilecektir. Bununla birlikte, satış, dağıtım kanalı yönetimi ve tahsilat dışında kalan fiyatlandırma, poliçe üretim, risk kabul, provizyon ve tazminat yönetimi, anlaşmalı kurum yönetimi, müşteri ilişkileri yönetimi, raporlama süreçleri ile poliçeye dair diğer tüm süreçler reasürör tarafından yürütülecek ve sedana veri aktarımı yapılacaktır. Satış ve tahsilat sürecinin yönetimi ise sedanın sorumluluğunda olacaktır. Anlaşmaya tabi poliçe ve zeyilnameler ile ilgili veriler, anlaşma kapsamında yapılan tahsilat verileri ile tazminatlarla ilgili bilgiler karşılıklı olarak sedan ve reasürör arasında kurulacak olan web-servisler aracılığıyla transfer edilecektir. Yapılan anlaşma ile taraflar bu bilgilerin transferini sağlayacak geliştirmeleri yapmakla ve transfer edilen verilerin güvenliğini sağlamakla yükümlü olduklarına ilişkin mutabakata varmışlardır.

G.3.3. Operasyonel Hizmetler

- (13) AKSİGORTA ile ACIBADEM arasında akdedilen Çerçeve Sözleşmesi kapsamında taraflar, mevcut AKSİGORTA sağlık ürünleri ve birlikte geliştirilecek olan yeni AKSİGORTA ürünü ile ilgili ACIBADEM'in aşağıdaki hizmetleri vermesi konusunda anlaşmıştır:

(.....TİCARİ SIR.....)

- (14) Taraflar akdettikleri Çerçeve Sözleşmesi ile karşılıklı hak ve yükümlülüklerini belirlemişlerdir. Anılan Sözleşme'nin 6. maddesinde belirtilmiş olan, ACIBADEM'in bazı hak ve yükümlülükleri şunlardır;

(.....TİCARİ SIR.....)

- (15) Diğer taraftan taraflarca sunulan ek bilgilerde, (.....TİCARİ SIR.....) belirtilmiştir.
- (16) Taraflar ayrıca, karşılıklı olarak anlaşmış ve toplam (.....) ABD Doları değerinde alt yapı yatırımı yapmayı kararlaştırmışlardır. Söz konusu yatırım ile IT sistemleri ve yeni organizasyon yapıları kurulması planlanmaktadır. Yapılacak yatırımlarda (.....TİCARİ SIR.....) kullanılacaktır. Bununla birlikte taraflar gönderilen ek bilgilerde aşağıdaki alt yapı sistemleri konusunda da anlaşıklarını belirtmişlerdir:

(.....TİCARİ SIR.....)

16-16/269-120

- (17) Yapılan bildirimde, inovatif sağlık ürün konseptleriyle sağlık sigortası segmentinde pozisyonunu geliştirmek isteyen AKSİGORTA ile, tıbbi bilgiye ve sağlık sigortası dalına özel olarak odaklanan sigortacılık ve otomatize bilgi teknolojileri altyapısına sahip ACIBADEM'in, Türkiye özel sağlık sigortası pazarı penetrasyonunu geliştirmek, rekabeti teşvik ederek müşterilere alternatifler sunmak, sigortaya ulaşımında kolaylık sağlamak ve sağlık sigortalarında kamunun üzerindeki yükü azaltarak sağlık sigortası sektörünü geliştirmek amacıyla ve AKSİGORTA özel sağlık sigortası ürünleri geliştirmek üzere bir araya gelerek işbirliği yaptıkları ifade edilmiştir. Ayrıca taraflar; ayrı ayrı sürdürdükleri faaliyetlerinden ve deneyimlerinden kaynaklanan sinerjiyi optimize ederek bilgi, tecrübe ve teknik kabiliyetlerini birleştirmek suretiyle AKSİGORTA'ya özel olarak sağlık sigortası ürünleri oluşturmak, gerektiğinde bu ürünleri farklılaştırarak geliştirmek, aralarında kurulacak özel işbirliği modelinin şartlarını belirleyerek AKSİGORTA'nın mevcut ve potansiyel sağlık müşterilerine daha yüksek seviyede hizmet vermek, gerekli altyapı ve organizasyonu sağlamak amacıyla bildirim konusu sözleşmeyi akdettiklerini belirtmişlerdir.

G.4. Değerlendirme

- (18) Bildirime konu dosya kapsamında, menfi tespit belgesi verilmesi veya muafiyet tanınması talep edilen sözleşme, AKSİGORTA ile ACIBADEM arasında 09.12.2015 tarihinde akdedilen Çerçeve Sözleşme ve ek sözleşmelerdir.

G.4.1. Sözleşme Hükümlerinin İncelenmesi

- (19) Reasüranstan farklı olarak koasürans işleminde her bir sigortacı sigortalı ile doğrudan hukuki ilişki içindedir. Koasürans riskin birincil paylaşımı, reasürans ise ikincil paylaşımıdır. Koasürans ve reasürans arasında, yerine getirdikleri fonksiyon bakımından bir rekabet bulunduğu söylenebilir, zira iki anlaşmada da amaç riskin dağıtılmasıdır. Nihayetinde söz konusu olan bir sigortacının tek başına üstlenemediği ya da üstlenmek istemediği bir riskin ya bir koasürans grubunun üyesi sigortacılar arasında paylaştırılarak ya da bir ya da daha çok reasürör teşebbüse prim ödenerek riskin devredilmesi yoluyla dağıtılmasıdır⁵.
- (20) Çerçeve Sözleşmesi'nin 6. maddesinde AKSİGORTA'nın hak ve yükümlülüklerine ilişkin olarak; (**.....TİCARİ SIR.....**)
- (21) Taraflar, yukarıda yer alan bölümlerde yer verilen sözleşme hükümlerine ek olarak, Çerçeve Sözleşmesi'nin 15. maddesi gereğince bildirme konu anlaşma kapsamında sözleşme süresinin (**.....**) yıl olacağı konusunda mutabakata varmışlardır.
- (22) Ayrıca, taraflar arasında 02.11.2015 tarihinde imzalanan ve Çerçeve Sözleşmesi'nin ekini oluşturan Gizlilik Sözleşmesi'nin önsözünde (**.....TİCARİ SIR.....**) denilerek, bu sözleşmenin amacı ortaya konulmuştur.

⁵ Sezin ELÇİN CENGİZ, "Sigortacılık Sektöründe Rekabet Hukuku Uygulamaları-AB Düzenlemeleri ve Türkiye İçin Çıkarımlar", <http://www.rekabet.gov.tr/File/?path=ROOT%2f1%2fDocuments%2fUzmanl%25c4%25b1k%2bTezi%2ftez80.pdf>, sf. 14, 47.

G.4.2. Menfi Tespit Değerlendirmesi

- (23) 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinde, "Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran veya doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar... hukuka aykırı ve yasaktır." hükmü yer almaktadır. Anılan Kanun'un uygulaması bakımından teşebbüs niteliğini haiz AKSİGORTA ve ACIBADEM, sigorta hizmetleri ve ilgili ürün pazarı olarak belirlenen sağlık sigortası pazarında birbirlerine rakip durumda faaliyet yürütmektedirler. Bu çerçevede, aynı piyasada faaliyet gösteren ve birbirine rakip olan iki teşebbüsün akdettikleri sözleşmenin rekabeti kısıtlayıcı hükümler içerip içermediğinin değerlendirilmesi gerekmektedir.
- (24) Reasürans Anlaşması'nda; (.....TİCARİ SIR.....) Koasürans Anlaşması'nda ise (.....TİCARİ SIR.....) yönelik rekabeti kısıtlayıcı hükümler bulunmaktadır.
- (25) Çerçeve Sözleşmesi'nin hükümleri incelendiğinde ise, 6. maddesinde taraflara belirli hak ve yükümlülükler getirildiği görülmektedir. Bunlardan özellikle ACIBADEM açısından, (.....TİCARİ SIR.....) ilişkin hükümler rekabeti sınırlayıcı niteliktedir. AKSİGORTA açısından ise, (.....TİCARİ SIR.....) ilişkin hükümler birlikte değerlendirildiğinde yine rekabeti engelleyici oldukları görülmektedir.
- (26) Ayrıca tarafların akdettikleri Gizlilik Sözleşmesi ile gizli, teknik bilgi ve ticari sırların, müşteri ve piyasa bilgileri ile müşterilerine ait her türlü bilgi ve belgenin aktarımı konusunda anlaşmaya vardıkları düşünüldüğünde, Çerçeve Sözleşmesi ve ekini oluşturan sözleşmelerin 4054 sayılı Kanun'un 4. madde yasağına tabi olacağı, dolayısıyla bildirim konu Çerçeve Sözleşmesi'ne ve ek sözleşmelerine aynı Kanun'un 8. maddesi çerçevesinde menfi tespit belgesi verilemeyeceği kanaatine varılmıştır.

G.4.3. Grup Muafiyeti Değerlendirmesi

- (27) Sözleşmeye taraf olan AKSİGORTA ve ACIBADEM planlanan işbirliği ile koasürans, reasürans ve operasyonel hizmetlerin verilmesini kapsayan bir model üzerinde mutabakata varmışlardır. Bu, ürünün başka bir firmada üretilip, operasyon hizmetinin satın alındığı, "Third Party Access" şeklinde bir model olup, dosya mevcudu bilgilerden, AKSİGORTA'nın hissedarı olan Ageas Insurance International şirketinde de uygulandığı anlaşılmaktadır. 2008/3 sayılı Tebliğ'in genel gerekçesinde, "Reasürans sektörü küresel olarak bütünleşmiş bir görünüm sunsa da, Türk sigorta sektöründe faaliyet gösteren tek bir reasürans teşebbüsü bulunduğu gerçeği de koreasüransa ilişkin değerlendirme yapılırken göz ardı edilmemelidir. Bu nedenle, reasürans teşebbüslerinin de dahil oldukları havuzların bireysel muafiyet hükümlerine tabi olmaya devam etmeleri yerinde olacaktır. Başka bir deyişle bu Tebliğ, sadece sigorta teşebbüslerinin dahil oldukları koasürans ve koreasürans yapılarını kapsamaktadır." denilerek söz konusu Tebliğ'in kapsamı belirtilmiştir. Bu açıdan başvuru konusu Çerçeve Sözleşmesi'nin ve ek sözleşmelerin 2008/3 sayılı Tebliğ kapsamında grup muafiyetinden yararlanması mümkün değildir.

G.4.4. Bireysel Muafiyet Değerlendirmesi

- (28) Menfi tespit alamayan ve 2008/3 sayılı Tebliğ'in sağladığı muafiyetten de yararlanamadığı tespit edilen Çerçeve Sözleşmesi'ne ve ek sözleşmelere bireysel muafiyet tanınabilmesi için söz konusu sözleşmelerin 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinde öngörülen iki olumlu iki olumsuz koşulu birlikte sağlaması gerekmektedir.

a) Malların üretim veya dağıtımı ile hizmetlerin sunulmasında yeni gelişme ve iyileşmelerin ya da ekonomik veya teknik gelişmenin sağlanması

- (29) Belli bir prim karşılığında, öngörülmuş bir riskin gerçekleşmesine bağlı zarar ya da hasarın karşılanmasını sağlayan sözleşme olarak tanımlanabilecek sigortada temel ilke, aynı ya da benzer risklerle karşı karşıya bulunan olabildiğince çok sayıda kişiyle sözleşme yapılması ve bunlardan toplanan primlerle tazminatları karşılayabilecek bir fon yaratılmasıdır. Çok sayıda poliçe sahibinden prim tahsil eden sigortacı, bu sayede belirli bir dönemdeki kayıpları sigortasız bir kişiye oranla genellikle çok kolay karşılayabilecek bir ekonomik güce ulaşmaktadır. Bu doğrultuda bir sigortacı için en önemli hususlar prim ve tazminat dengesinin doğru kurulması, risk kabullerinin doğru yapılması, tahsilat işlemlerinin hatasız şekilde sürdürülmesi ve müşteri ve anlaşmalı kurum memnuniyeti için ödemelerin doğru şekilde yapılması olacaktır. Bunun gerçekleştirilebilmesinin ön koşulu da tüm bu bilgi akışının doğru şekilde yürütülmesini sağlayacak olan alt yapı olanaklarının bulunmasıdır.
- (30) Reasürans ve koasürans anlaşmaları, sigortalanacak risklerin teknik özelliklerinden sigortacının tam bilgi sahibi olmasını gerektirebilecek ve yapılan işbirliği ile vazgeçilmez kabul edilen bilgilerin elde edilmesi kolaylaşacaktır. Bundan başka uygun bir reasürans desteği sağlanmasının; sigortacılık hizmetlerinin iyileştirilmesinin ve teknik ve ekonomik gelişmeye katkı sağlanmasının bir yolu olduğu değerlendirilmektedir.
- (31) Tüm bu işlemlerin yerine getirilebilmesi, anlaşmalı kurumlarla iletişimin sağlıklı şekilde yürütülmesi, tüketici konumundaki sigortalıların müşteri memnuniyetlerinin sağlanması ve ödemelerin gerçekleştirilmesi kurulacak IT sistemleri ve organizasyon yapıları ile sağlanabilecektir. Kurulacak altyapı sayesinde hizmet kalitesi artacak ve işlemlerin daha iyi şekilde sürdürülmesi sağlanacaktır.
- (32) Çerçeve Sözleşmesi ve ek sözleşmeler ile AKSİGORTA ürününe odaklanılarak, bu ürünle ilgili teknolojik ve kurumsal yatırım yapılmasının sağlanacağı; bunun da nihai olarak tüketicilere sağlanan hizmetlerin iyileştirilmesine yol açacağı, ayrıca sözleşme süresinin; öngörülen amaçların ortaya çıkmasına, tarafların faaliyetlerini ve yatırımlarını bu doğrultuda yoğunlaştırmalarına ve orta vadede kaynaklarını etkin kullanmalarına yarayacağı anlaşılmaktadır.
- (33) Dolayısıyla anılan başvuru konusu sözleşmelerin 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan şartı sağladığı kanaatine varılmıştır.

b) Tüketicinin bundan yarar sağlaması

- (34) Dosya mevcudu bilgilere göre, yapılan sözleşmeler sonucunda ACIBADEM'in sağlık sigortası sektöründeki bilgi birikimi ile AKSİGORTA'nın sağlık sigortası ürününün maliyeti düşürülecek, risk ve hasar gerçekleşme dengesi daha etkin bir şekilde planlanacak, bu da sunulan AKSİGORTA ürününün tüketiciye daha uygun fiyata satılmasını sağlayacaktır. İşbirliği ile AKSİGORTA tarafından tüketiciye verilecek hizmetlerin maliyetleri azaltılacak, poliçe üretimi, zeyilname düzenleme, ürün geliştirme, provizyon ve tahsilat operasyonları, tazminat ve anlaşmalı kurum yönetimleri, müşteri ilişkileri gibi hizmetlerin daha yüksek seviyede sunulması sağlanacaktır. Fiyatların düşmesi ile birlikte operasyonel hizmet kalitesi de artacak, risk kabul ve provizyon işlemleri tüketici lehine gelişim gösterecektir. Dolayısıyla ölçek ekonomisi yoluyla iki şirketin sağlık sigortacılık maliyetlerini çok daha verimli yönetebileceği ve yaratılan bu verimin bir kısmının avantajlı fiyata sahip ürünler sunmak suretiyle sigortalılara yansıtılabileceği anlaşılmaktadır. Bundan başka, taraflardan gönderilen bilgilerde ürün ve tarife hazırlama işlerinin Sigortacılık Destek Hizmetleri Hakkında Yönetmelik'in (Destek Yönetmeliği) 4. maddesi'nde açıkça destek hizmeti olarak sayıldığı göz önünde bulundurulduğunda sigorta firmaları için bu hizmetin bir ihtiyaç olarak kanun koyucu tarafından tespit edildiği belirtilmiştir.
- (35) Bunun yanında, yukarıda da belirtildiği gibi altyapı yatırımı yapılarak sigortalılara verilecek hizmetin daha hızlı ve kaliteli bir hale gelmesi hedeflenmektedir. Tüketicilerin sağlık sigortalarından daha efektif bir şekilde faydalanabilmesi; provizyon, anlaşmalı kurumlarla ilişkiler, tazminat ödemeleri gibi işlemlerin daha doğru ve hızlı yapılmasıyla sağlanabilecektir. Bu işbirliği ile yatırım yapılarak oluşturulacak yeni altyapı sistemleri ilgili işlemlerin daha doğru ve hızlı yapılması konusunda önemli rol oynayacaktır. Tüketicilere sağlanan faydalardan biri de doğru bir risk değerlendirmesi ile oluşturulacak ürünün rekabetçi fiyata sunulması ve bu sayede sağlık sigortalı sayısının artması olacaktır. Özel sağlık sigortası olan birey sayısının artması, devlet üzerindeki sağlık harcamalarına ilişkin yükün azalmasını sağlayacaktır. Böylece Sosyal Güvenlik Kurumu üzerindeki yük azalacak sigortalıların sağlık sigortalarından daha çok yararlanması mümkün olabilecektir. AKSİGORTA ve ACIBADEM arasında kurulacak olan uzun dönemli işbirliğinin sonucu olarak ortaya çıkacak uzmanlaşmanın tüketici ihtiyaçlarının daha etkin bir şekilde karşılanması ve tüketicilere sağlanan hizmetlerde yaratıcı ve yeni çözümler ile tüketicilere katkıda bulunulması hedeflenmektedir. Bu işbirliği tüketicilere fayda sağlayacağı gibi sektörün büyümesinde ve rekabetçi fiyatların ortaya çıkmasında rol oynayacaktır. Dolayısıyla 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinin (b) bendindeki koşul sağlanmaktadır.

c) İlgili piyasanın önemli bir bölümünde rekabetin ortadan kalkmaması

- (36) 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi uyarınca muafiyet kararı verilmesinde aranan ilk olumsuz şarta göre, muafiyete konu anlaşmanın; ilgili piyasanın önemli bir bölümünde rekabetin ortadan kalkmasına neden olmaması gerekmektedir.
- (37) Dosya mevcudu bilgiler incelendiğinde, sağlık sigortacılığı pazarında AKSİGORTA'nın payının düşük olduğu ve son üç yılda azaldığı; ACIBADEM'in pazar payında ise aynı dönemde (.....) puanlık sınırlı bir yükseliş bulunduğu görülmektedir. Tarafların toplam pazar payları ise 2015 yılında (.....), 2014 yılında (.....) ve 2013 yılında (.....) olarak gerçekleşmiştir. ACIBADEM'in pazar payındaki yükseliş ve AKSİGORTA'nın pazar payındaki düşüş dikkate alındığında işbirliği sonrasında AKSİGORTA'nın pazarda daha iyi bir konuma gelebileceği ve düşen pazar payını artırarak daha rekabet edebilir bir düzeye ulaşacağı söylenebilecektir.

16-16/269-120

- (38) Tarafların, rekabet ettikleri hayat dışı sigorta pazarında ise toplam pazar payları (.....) geçmemekte, dolayısıyla pazarı etkileme güçleri bulunmamaktadır.
- (39) Öte yandan, tarafların rakibi Allianz Sigorta A.Ş. (ALLIANZ) sağlık sigortacılığı pazarında (.....)'le oldukça büyük bir pazar payına (en yakın rakibi olan ACIBADEM'in (.....) daha fazla) sahiptir. Dolayısıyla ACIBADEM ve AKSİGORTA'nın karşısında ALLIANZ'ın rekabetçi bir baskısı olacaktır. Ayrıca ACIBADEM ve AKSİGORTA'nın hayat dışı sigorta pazarındaki payları açısından, 2015 yılı itibarıyla, ayrı ayrı pazardaki (.....) teşebbüsün gerisinde, beraber ise (.....) teşebbüsün gerisinde olduğu görülmektedir. Bu çerçevede hayat dışı sigorta branşı açısından da işbirliği sonrası herhangi bir rekabetçi endişe bulunmayacağı görülmektedir.
- (40) Kurulumuzun; Allianz SE tarafından, Yapı Kredi Sigorta A.Ş. ve Yapı Kredi Emeklilik A.Ş. hisselerinin devralınması işlemine izin verilmesine yönelik olarak almış olduğu kararında⁶ yer alan tespitlerin ilgili pazardaki rekabetçi yapının değerlendirilmesi bakımından önem taşıdığı belirtilmelidir. Anılan kararda ayrıntılı bir pazar analizi yapılmış ve Türkiye'deki mevcut durumunun doygunluğun çok uzağında olmasının, pazarın büyümesinin devam edeceğini gösterdiği hususununa dikkat çekilmiştir.
- (41) Hastanelerin sigorta şirketlerinin güçlerini dengeleyici hatta kısıtlayıcı bir güce sahip olması, sigorta şirketlerinin hastaneler ile yaptıkları anlaşmalarda sağlanan indirimlerin pazar payından ziyade ciro (prim üretimi) ile ilişkili olması, hayat dışı sigorta alanında yabancı sermayenin önemli yatırımlarının bulunması, sağlık branşında kamunun halen önemli bir ağırlığının olması, hâlihazırda özel sağlık sigortalarının nüfusun düşük bir oranına karşılık gelmesi, hayat dışı sigorta alanında çok sayıda firmanın faaliyet göstermesi, sağlık branşı için dağıtım kanalları olarak genellikle bağımsız acentelerin kullanılması gibi unsurlar ilgili kararda yer alan ve halihazırda sağlık sigortacılığı pazarı bakımından geçerli olan unsurlar olarak değerlendirilebilecektir. Sonuç olarak, bildirim konu anlaşma sonucunda ilgili pazarın önemli bir bölümünde rekabetin ortadan kalkmayacağı ve muafiyetin bu koşulunun da sağlandığı değerlendirilmektedir.

d) Rekabetin (a) ve (b) bentlerindeki amaçların elde edilmesi için zorunlu olandan fazla sınırlanmaması

- (42) Taraflar arasında akdedilen Çerçeve Sözleşmesi ve ekleri, kurulacak işbirliğinin sınırlarını belirlemiş olup tarafların hak ve yükümlülüklerini düzenlemiştir. İlgili metinlerin incelenmesinden de anlaşılacağı gibi her iki şirket de kendi faaliyetlerine, dolayısıyla pazarda yer almaya devam edeceklerdir.
- (43) Muafiyetin söz konusu koşulu kapsamında değerlendirilmesi gereken ilk husus, taraflar arasında akdedilen Gizlilik Sözleşmesi'dir. Yapılan bildirim göre söz konusu sözleşmenin imzalanmasının asıl nedeni, kurulan işbirliği içerisinde edinilen özellikle müşteri bilgilerinin gizliliğinin sağlanması ve korunmasıdır. Sözleşme metinlerinde ACIBADEM'e müşteri bilgilerinin kullanılması ile ilgili sınır getirilmiş olup bu bilgileri kullanarak tüketiciye mevzuata aykırı şekilde ulaşması engellenmek istenmiştir. Bunun nedeni kişisel verilerin korunması ile ilgili mevzuat hükümleri⁷ kapsamında onaylı müşteri bilgilerinin yalnızca onay verilen kişi ve kurumlar tarafından kullanılması gerekliliğidir. Aksi takdirde AKSİGORTA, tüketiciler tarafından ACIBADEM'e kullanma hakkı verilmemiş, onayı alınmamış bilgilerin kullanılması nedeniyle idari para cezası ödemek zorunda kalacaktır.

⁶ 26.06.2013 tarihli ve 13-40/520-229 sayılı Kurul kararı.

⁷ Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun ve Ticari İletişim ve Ticari Elektronik İletiler Hakkında Yönetmelik.

16-16/269-120

- (44) ACIBADEM'in vereceği hizmeti ifa edebilmesi için AKSİGORTA'ya ait müşteri bilgilerinin kullanılması zaruri olduğundan işbu bilgilerin Gizlilik Sözleşmesi ile korunması amaçlanmıştır. Bu çerçevede ACIBADEM, paylaşılan bilgileri yalnızca vereceği hizmet sınırları dâhilinde kullanabilecektir. Müşteri bilgileri haricindeki ticari bilgi sayılacak bilgiler ise ACIBADEM tarafından hizmet verilmesini sağlayacak nitelikte ve nicelikte olacaktır. ACIBADEM yukarıda belirtilen hizmetleri verebilmek için kendisiyle paylaşılan bilgileri yalnızca hizmet sağlamak amacıyla kullanacaktır. Çerçeve Sözleşmesi'nin hükümleri incelendiğinde de bilgilerin kullanımının hizmet ile sınırlandırılmış olduğu görülmektedir.
- (45) Değerlendirilmesi gereken başka bir husus ise işbirliği modeli kapsamında sunulacak AKSİGORTA özel ve mevcut ürününün sözleşmenin yürürlük tarihinden itibaren uygulanacak tarifelerinin oluşturulması ve fiyatlamayı belirleyen diğer uygulamaların kapsamının ve içeriğinin belirlenmesidir. Taraflarca (.....TİCARİ SIR.....) ile diğer tüm istihsal ve idari giderler de dikkate alınarak aktüeryal esaslar çerçevesinde yapılmasının ve sektördeki diğer sağlık sigortası ürünlerinin fiyatları da dikkate alınarak sürdürülebilir tarife priminin belirlenmesinin amaçlandığına dikkat çekilmiştir. Bununla birlikte (.....TİCARİ SIR.....) tarafından gerçekleştirileceği anlaşılmaktadır. Bundan başka, "ürün ve tarife hazırlama" hizmetinin yukarıda da belirtildiği üzere Destek Yönetmeliği kapsamında edinildiğine de dikkat çekilmiştir.
- (46) Sözleşme hükümleri incelendiğinde değerlendirilmesi gereken son unsur AKSİGORTA'ya getirilen; (.....TİCARİ SIR.....) yönündeki yükümlülüktür. Rekabet etmeme yükümlüğü olarak da değerlendirilebilecek bu yükümlüğün, sözleşme süresinin (.....) yıl olacağı dikkate alındığında, söz konusu süre için geçerli olacağı anlaşılmaktadır. Tarafların toplam (.....) ABD Doları değerinde altyapı yatırımı yapmayı kararlaştırdıkları dikkate alındığında, bu sürenin yatırımların ve sözleşme ile öngörülen amaçların ortaya çıkması için gerekli olduğu değerlendirilmektedir.
- (47) ACIBADEM ve AKSİGORTA'nın kendilerine ait ürünleri iki rakip olarak satmaya devam etmeleri, ACIBADEM'in özgür bir şekilde kendi ürünlerini oluşturmaya devam edecek olması, bu hususta AKSİGORTA'nın herhangi bir söz hakkının bulunmaması, AKSİGORTA ürünleri için de söz hakkının AKSİGORTA'da olması, ACIBADEM'in yalnızca ürünlerle ilgili hizmet verdiği dikkate alındığında rekabeti gereğinden fazla bozucu/sınırlayıcı bir eylemin bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır.
- (48) Netice itibarıyla, AKSİGORTA ve ACIBADEM arasında imzalanan bildirim konu sözleşmelere;
- Tarafların gizli, teknik bilgilerinin, ticari sırlarının, müşteri ve piyasa bilgileri ile müşterilerine ait her türlü bilgi ve belgenin aktarımını düzenleyen,
 - Fiyatlama, kar marjı ve reasürans komisyonu hususlarının belirlenmesini düzenleyen,
 - AKSİGORTA'ya sözleşmelerle getirilen ve benzer işbirliklerine girmesini zorlaştıran
- hükümler nedenleriyle menfi tespit belgesi verilemeyeceği; buna karşın sözleşmelerin 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinde öngörülen koşulların tamamını sağlaması nedeniyle muafiyetten yararlanabileceği kanaatine ulaşılmıştır.

16-16/269-120

H. SONUÇ

(49) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre,

1. Aksigorta A.Ş. ile Acıbadem Sağlık ve Hayat Sigorta A.Ş. arasında 09.12.2015 tarihinde akdedilen Çerçeve Sözleşmesi ve ek sözleşmelere, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında olmaları nedeniyle, aynı Kanun'un 8. maddesi çerçevesinde menfi tespit belgesi verilemeyeceğine,
2. Söz konusu Çerçeve Sözleşme ve ek sözleşmelerin 2008/3 sayılı Sigorta Sektörüne İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği kapsamında grup muafiyetinden yararlanamadığına,
3. Bununla birlikte söz konusu sözleşmelere, 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinde sayılan şartların tamamını karşılaması nedeniyle bireysel muafiyet tanınmasına

OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.